

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Referuntur sententiæ, & vera eligitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

ri aut conservari possit: Ut autem omnis æquivo-
cacio tollatur, & status hujus difficultatis,
quæ, ut rectè dicunt Salmanticenses, non est
tam de re, quàm de modo loquendi, clarè per-
cipiatur:

Diligenter advertendum est, aliud esse vir-
tutem aliquam esse veram, & aliud esse perfe-
ctam: tunc enim virtus aliqua vera dici potest,
quando habet quiddam requiritur ad ejus es-
sentiam, & omnia prædicata essentialia sibi de-
bita: tunc verò perfecta & virtus simpliciter
appellatur, cum habet omnia ad suam perfe-
ctionem & statum connaturalem requisita. Hoc
præmissò, sit

S. I.

Referuntur sententia, & vera eliguntur.

43. **C**IRCA propositam difficultatem duæ sunt
extremæ sententiæ, & alia media. Scotus
enim in 3. dist. 36. qu. 1. docet non solum veras,
sed etiam perfectas virtutes posse sine charitate
reperi, quamvis non sint ita perfectæ, sicut illæ
quæ cum charitate reperiuntur. Janseuista verò
in alio extremo positi, negant veras & proprie-
tatis virtutes posse sine charitate reperi. Quam
opinionem amplectitur etiam Joannes à S. Tho-
ma hic disp. 7. art. 7. ubi docet virtutes acqui-
sitas destrui quoad essentiam indirectè & conse-
quenter ad destructionem charitatis; quia tol-
litur conversio ad Deum, nedum ut finem super-
naturalem, sed etiam ut naturalem, sine qua nul-
la vera virtus subsistere potest. Pro explicatione
mediæ & veræ sententiæ:

Dico primò, acquiri posse veras virtutes, aut
acquitas conservari, sine charitate.

44. Probatur primò ex D. Thoma hic qu. 65. art.
2. in corp. ubi sic ait: *Virtutes morales, prout
sunt operativæ boni in ordine ad finem qui non
excedit facultatem naturalem hominis, possunt per
operam humanam acquiri; & sic acquisite sine chari-
tate esse possunt, sicut fuerunt in multis Gentibus.*
Quibus verbis utrumque asserit, & quod virtu-
tes naturales possunt acquiri sine charitate (quo-
modo fuerunt à Gentibus acquisite) & quod
possunt sine charitate conservari.

45. Probatur secundò: Philosophi Ethnici, ut
Aristoteles, Plato, & alij, quibus nihil super-
naturalium innouit, agnoverunt veras & prop-
rias virtutes morales, earumque essentiam &
prædicata quidditativa descriperunt: Ergo vir-
tutes morales, quantum ad suam essentiam &
prædicata quidditativa, à charitate non depen-
dent; subindeque sine illa acquiri & conservari
possunt.

46. Probatur tertio: Nihil est quo per ablatio-
nem charitatis destruantur virtutes morales, plu-
ribus actibus acquisite à justo in statu gratiæ,
quia non dependent à charitate, nisi solum
quoad ordinem in finem supernaturalem, qui
non est de ipsarum essentia, sed perfectio quæ-
dam eis per accidens superaddita ex vi imperij
charitatis; & aliunde habitus acquisiti pluribus
actibus, non destruantur totaliter unico actu
contrario: Ergo virtutes acquisite in statu gra-
tiæ, possunt deficiente gratiâ adhuc remanere
quoad essentiam.

Quod verò possint sine gratiâ & charitate ac-
quiri, ex eo ostenditur, quod existens in pec-
cato mortali non semper malè operatur, sed

Tom. III.

A multoties potest se benè moraliter exercere cir-
ca materias virtutum moralium, puta moderan-
do passiones &c. Ergo potest per hujusmodi
exercitium acquirere habitus inclinantes ad simi-
les actus, qui cum respiciant determinatè bonum,
habebunt veram virtutis essentiam, quæ
in hoc consistit quod sit inclinatio ad bonum de-
terminatè.

Dico secundò, nullam virtutem simpliciter
& perfectè talem, acquiri, aut conservari posse,
sine charitate.

47. Probatur primò: Virtus perfecta non potest
esse sine perfecta prudentia: Sed perfecta pru-
dentia non manet ablata charitate per pecca-
tum: Ergo nec perfecta virtus. Major pater,
Minor probatur. Prudentia corrumpitur per
peccatum, & quamvis non destruat totaliter
per quodcumque peccatum, benè tamen ex par-
te, quatenus appetitus malè disponitur circa fi-
nes virtutum moralium, quæ malà dispositione
existente, non potest esse firmum & rectum judi-
cium de agendis in omni eventu: Ergo perfecta
prudentia non manet, ablata charitate per pec-
catum.

48. Probatur secundò: Perfecta virtus non stat
cum facilitate ad peccandum: Sed hoc ipso quod
aliquis labitur in peccatum mortale, contrahit
facilitatem ad peccandum; quia ut ait Grego-
rius homil. II. in Ezechiel. *Peccatum quod mox
per penitentiam non deletur, suo pondere trahit ad
aliud:* Ergo perfecta virtus sine charitate stare
nequit. Major patet: quia de ratione virtutis per-
fectæ est reddere opus bonum facile, peccatum
verò difficile.

49. Confirmatur: Existens in peccato non potest
in sensu composito esse dispositus ad eligendum
medium in materia cujuscumque virtutis, contra
quodcumque impedimentum; cum sit conversus
ad aliquod omnino contrarium alicui virtuti,
nempe ad objectum peccati, & finem proximum
ipsum, puta ad delectabile tactus, aut gustus:
Ergo non habet virtutem perfectam & simplici-
ter dictam.

50. Confirmatur ampliùs: Virtus perfecta facit
habentem simpliciter bonum, ut constat ex defi-
nitione virtutis: Sed existens in peccato, & ca-
rens gratiâ & charitate, non potest dici simpli-
citer bonus: Ergo carens gratiâ & charitate, vir-
tutem perfectam habere nequit.

51. Ex quibus intelliges, virtutes quæ possunt esse
in homine peccatore, quamvis retineant essen-
tiam virtutis, esse tamen ita imperfectas, ut vir-
tutis nomen non mereantur; quia carent ordine
ad ultimum finem, tam naturalem quàm super-
naturalem, saltem ex parte operantis, & habent
potius statum dispositionis quàm habitus, cum
facile sint mobiles à subjecto, ob pravam dispo-
sitionem appetitus; nec extenduntur ad eligen-
dum medium in omni eventu, & contra quæcum-
que impediencia: quamvis, ut diximus, adhuc
sint virtutes quoad essentiam, quia ex natura sua
tendunt ad bonum, & aliunde postulant,
quantum de se, habere statum habitus & per-
fectæ virtutis.

S. II.

Solvuntur objectiones.

52. **C**ONTRA primam conclusionem obijciunt
in primis Adversarij varia Patrum testimo-
nia, quibus asseritur peccatores & infideles nul-

Xx ij